

NELIK ABEJINGAS, ARBA PAMAŠTYMAI PO POKALBIO SU DUKRA

Sigita Barysienė

Šeštadienio rytas: kava ir tyla, geras laikas perbėgti akimis "Facebook" žinutes, vis dar gajus žinių portalus. Matau pažįstamą mėlyną skelbimą: „Artėja JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Tarybos rinkimai. JAV LB yra vienintelė organizacija, atstovaujanti visiems Amerikoje gyvenantiems lietuviams bei jų šeimų nariams. Taryba – jos svarbiausias padalinys, atsakingas už visą veiklą. NELIK ABEJINGAS.“

Reikalas žinomas, tad greitai stebiu, kiek gi lietuviybę „išpažįstančių“ asmenų šiandien užsiregistravo balsuoti internetu. Nejučia dilgteli širdį – skaičiai beveik nesikeičia, likus vos 10 dienų iki rinkimų tėra 1314 balsuotojų, Kalifornijoje – tik 96! Tikriausiai tai tie patys, kurie, kaip ir aš, vis užsuka į „Facebook“ pasižvalgyti...

Prisimenu, kai prieš bene ketverius metus buvo mano, JAV LB Tarybos narės, paskutiniai kadencijos metai. Tąkart kartu su dukra Ringaile Barysaite vykome į renginį Los Angeles Šv. Kazimiero parapijoje. Vežiau pluoštą anketų ir visą kelią kalbėjau, kaip sunku rasti ir prikalbinti jaunus žmones kandidatuoti į JAV LB Tarybą, įsitraukti į jos veiklą. Netikėtai dukra paklausė: „O kodėl man nesiūlai?“ Buvau nustebinta, tikrai nejaukiai pasijutau, pagalvojau: „Tikrai, kodėl?“ Dėl visa ko padaviau anketą ir jai – tais pačiais metais

Pirmieji metai Kalifornijoje. Sigita Barysienė su dukra Ringaile

Ringailė buvo išrinkta į JAB LB XXII Tarybą.

Ir šiandien mąstau, kas buvo dukros mintyse tuomet, kai ji pateikė tą klausimą? Smalsu – nežinau, kodėl tik dabar. „Facebook“ neduoda ramybės, skambinu. Po minutės tylos išgirstu atsakymą: „Man buvo įdomu klausytis, kad ieškai jaunų žmonių, apie tai vis kalbi, o aš dirbu su jaunimu ir šeštadieninėje mokykloje, tačiau apie bendruomenės veiklą labai mažai žinau. Todėl pamaniau, kad tai man galėtų būti galimybė geriau susipažinti, kas yra ta bendruomenė ir kaip ji veikia.“

Aha. Vadinasi, ne jaunuolių kaltė, kad jie nesiregistruoja, nebalsoja, tad lyg ir mūsų, tėvų, pareiga būtų jiems tai paaiškinti. Tąkart dukros neklausiau, ar besimokydama šeštadieninėje mokykloje, dalyvaudama skautų stovyklose, tautinių šokių grupės „LA LB „Spindulys“ repeticijoje kada nors girdėjo kalbant apie bendruomenės veiklą. Tik paklausiau, kodėl kiti jos draugai, apskritai jaunimas nelabai noriai dalyvauja JAV LB veikloje.

Ringailės paaiškinimas nuramino. Ji patikino, kad mūsų jaunuoliai nėra neaktyvūs, jie dalyvauja kitų organizacijų veikloje. Tačiau jiems nelabai aišku, kaip LB veikia, o kai kas nė nežino, kad yra tokia organizacija. Pasak dukros, bendruomenė jiems asocijuojasi su viskuo, kas yra lietuviška: tai ir šeštadieninė mokykla, ir skautų bendruomenė, ir „Lietuvių dienos“. Ne tik jaunimas, bet ir daugelis lietuvių nežino, kokia yra JAV LB struktūra ir kokia pagrindinė veikla jos nariai užsiima. Mažai kas žino, kad visų mėgstamos šokių šventės yra JAV LB renginys.

Neseniai Šv. Kazimiero šeštadieninėje mokykloje Ringailė vedė seminarą mokiniams, tėveliams ir mokytojams „Kas yra JAV Lietuvių Bendruomenė?“. Į viktorinos klausimą „Ar žinai, kad yra JAV LB Bendruomenė?“ daugelis atsakė neigiamai. Paklaustas, „Ar esi jos narys (-ė)?“, daugelis atsakė „Ne“.

Tai, kad JAV LB įstatuose pažymėta, jog „JAV LB sudaro Jungtinės Amerikos Valstijose gyveną lietuviai, mišrių šeimų ne lietuvių kilmės sutuoktiniai ir tokių šeimų palikuonys“, rezultatų nedavė. Sunku suprasti, kam ir kur vienas ar kitas asmuo priklauso. Atsakymai į klausimą „Kas yra Los Angeles apylinkės valdybos pirmininkas?“ buvo įvairūs, jie atspindėjo aktyviausių mūsų parapijos žmonių veiklą.

Šios viktorinos rezultatai nelabai nustebino Ringailę. Juk ji pati iki tos anksčiau minėtos įsimintinos kelionės į renginį parapijoje prieš ketverius metus mažai žinojo apie bendruomenę.

Mintys neramina... Nerandu atsakymo į klausimą, kas nutiko mums, lietuviams, gyvenantiems ne Lietuvoje. Kas mums svarbu? Kas yra ta lietuviybė, apie kurią girdime kalbant kone kiekvieną savaitgalį, internetui lūžtant nuo specialių „Zoom“ seminarų, vebinarių, pokalbių apie „Globalios Lietuvos“ programą ir santykius su išeivi-

ja? Kam tai svarbu? Mums patiems? O gal kažkas kitas visu tuo turi pasirūpinti?

Mažai beliko mūsų tautiečių, nieko negirdėjusių ar nežinančių, kas yra Los Angeles „Lietuvių dienos“, kuriose kaskart apsilanko apie 3 tūkst. žmonių. Bendruomenės renginys, organizuojamas JAV LB Los Angeles apylinkėse... Tačiau net ir rengiant šią šventę labai sunku rasti savanorių, kurie tam paaukotų keletą valandų ar 20 dolerių solidarumo mokestį. Įvairūs bandymai aiškinti, kad tai visų mūsų, bendruomenės šventė, nepadeda. Dažniausiai girdimi atsakymai: „Kas man ta bendruomenė?“, „Kas man iš to?“

Savo mintimis bandau pasidalinti su dukra, juk ateitis priklauso nuo to, ką mes perduosime savo vaikams, mūsų jaunimui. Ar tikrai tik man kyla tokios mintys, kame slypi altruistinė savanorystės meilė? Ringailės klausiu, ar jai teko susidurti su klausimais „Ką aš duosiu bendruomenei“ ir „Ką man duos ta bendruomenė?“

Nustebina brandžios dukros mintys: „Mama, žinau ir vertinu tai, ką man duoda bendruomenė. Juk jei niekas pirštelio nepajudins, neaukos savo laiko, nevyks renginiai, šokių, dainų šventės, išnyks organizacijos, užsidarys šeštadieninės mokyklos, kurios irgi atsirado JAV LB iniciatyva. Man tai svarbu. Beje, dažniausias atsikabinėjimas, kurį girdžiu, „Neturiu laiko“. Tačiau jo yra tiek, kiek yra: niekas neturi atliekamo laiko, niekas jo nepadovanos...“

Keičiasi pasaulis, keičiamės mes, tad gal turėtų keistis ir bendruomenė? Ar ji gali išlikti tokia, kokia yra dabar, su tais pačiais tikslais? Ne. Pavyzdžiui, Lietuvių Chartos nuostata „Šeima yra tautos gyvybė. Lietuvis kuria lietuvišką šeimą“ jau nebeatitinka tikrovės. Mes galime to norėti, bet realybė yra kitokia. Ir, mano nuomone, nereikia bijoti keistis. Anot kinų išminties, „Gal tai gerai, o gal blogai“ („Maybe it's good. Maybe it's bad“).

Mudviejų su dukra pokalbis krypsta į prisiminimus. Į JAV, Los Angeles atvykome, kai Ringailė buvo ketverių. Pamenu, nuo atvykimo praėjus keliems mėnesiams, ji manęs paklausė: „Mama, ar tėvai turi teisę vaikus, jų neatsiklausę, išvežti į svetimą šalį?“ Pravirkau. Po JAV praleistų metų sūnus Paulius, senelio paklaustas, ar jam patinka Amerika, atsakė: „Aš jau pavargau gyventi Amerikoje“. Jis buvo septynerių. Supratau, kaip jiems buvo sunku: neįprasta aplinka, svetima kalba, toli nuo draugų.

Ringailės klausiu, ar ji norėtų grįžti į Tėvynę. „Po 25 metų, praleistų čia, kartais jaučiuosi kaip abiejų šalių pilietė, o kartais – nė vienos: nepakankamai lietuvė, nepakankamai amerikietė... Niekada neapleidžia jausmas, kad priklausau kitai vietai... Jei grįžčiau į Lietuvą man būtų sunku, nes mano lietuvių kalbos žodynas nėra labai platus, labiau buitinis. Tad prireiktų laiko kalbos lygį pakelti į aukštesnį. Mano grįžimas būtų neatskiriamas nuo Europos. Jei turėčiau galimybių, gyvenčiau daugelyje šalių – visos jos skirtingos ir įdomios. Nejaučiu prierašumo vienai šaliai. Tačiau Lietuva man brangi tuo, kad joje gyvena man artimi žmonės, tą šalį pažįstu, ji man miela ir artima. JAV gyvenu nuo vaikystės, tad ir čia yra mano šalis.“

Pokalbis krypsta ir į kitas temas: kas vyksta kitose bendruomenė-

Sigita ir Ringailė Lietuvoje 2018 metais

se, visuomenėje. Džiugina dukros patviravimas, kad ji daug išmoko arba mokosi iš manęs. Suvokių, kad ir aš daug ko išmokau ir vis dar mokausi iš vaikų. Štai vieną sekmadienį bene dvi valandas diskutavome apie tai, kas vyksta Los Angeles, kas ir kodėl kelia riaušes, ką rodo ir pasakoja žiniasklaida, ko nerodo. Tuomet kartu su dukra turėjau žiūrėti dokumentinius filmus ir pasidomėti, kodėl BLM („Black lives matter“) problemos turi rūpėti kiekvienam. Ačiū dukrai, kad privertė mane daugiau pasidomėti jų istorija ir problemomis. Supratau, kad jei neskauda, tai gali ir nejausti.

Mes mokomės vieni iš kitų. Jaunimui reikia perduoti savo patirtį ir patiems eiti į ateitį koją kojon su jaunimu. Tik taip vyksta progresas. Nelikim abejingi!

Sigita Barysienė yra...

- ... JAV LB Krašto Valdybos narė;
- ... JAV LB Vakarų pakrantės valdybos narė;
- ... Los Angeles šokių grupės „Retro“ vadovė.

Ringailė Barysaitė yra...

- ... JAV LB XXII Tarybos narė Jaunimo reikalų komisijos pirmininkė;
- ... JAV LB XXIII Tarybos kandidatė;
- ... JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos švietimo reikalų direktorė;
- ... Skautų Palangos tunto tuntininkė;
- ... Los Angeles Šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos mokytoja.